

Lutín

obecní zpravodaj

Třebčín

2. května 2001

ZDARMA

ročník 10 / číslo 34

OBSAH:

10 roků v životě obce
Oznámení - kanalizace v Třebčíně
Hodové dny v Třebčíně
Předzahrádky
3 x aktuálně o odpadu
Nebojíme se chemie
Návštěva meteorologické stanice
Rekvalifikační kurzy na Sigmundově
SOU strojřenském
Žáci Sigmundova SOU Lutín opět ve Wetzlaru
Policie ČR informuje - STOP 24
- Upozornění občanům
Neznámkovy příhody na České Vsi
Z minulosti Lutína
Letos na Mánesku již po 28.
Vyneseno z rady
Zajímavosti
Společenská kronika

10 roků v životě obce

V listopadu 1990 začal platit nový zákon o obcích a obecních úradech, který byl po 10-ti letech nahrazen novým. I v této souvislosti se naskytá určitá bilance let 1991 - 2000.

Začnu podstatnou věcí - rozpočtem, který v příjmech začal na 10,3 mil. Kč (1991), pokračoval 36,6 mil. Kč (1999) a skončil, hodně ovlivněn budovanou kanalizací, na částce 54,1 mil. Kč (2000). Ve výdajích je porovnání takové - 7,4 (1991), 33,3 (1999) a 52,4 (2000) vše v mil. Kč. Jak rozpočty, tak náklady na dále uvedené investiční akce nelze přímo srovnávat hlavně z důvodu podstatného pohybu cen v posledním desetiletí.

Rychle tedy již k první velké investici dokončení čističky odpadních vod (ČOV) včetně komunikace celkem za 5 mil. Kč. Následovala přeložka potoků Deštný a Slatinka mimo obec, kde částka zahrnující i nutný výkup pozemků se zastavila na hodnotě 11,1 mil. Kč. Největší akcí do konce r. 1999 byla za 16,8 mil. Kč přístavba pavilonu II. stupně ZŠ s vybavením a výtahem pro ZTP. V roce 1996 postavený pavilon praktické výuky se spojovací chodbou a aulou v prvním patře za 10,7 mil. Kč, s téměř kompletním vybavením, dotvořil stavebně školní areál a umožnil získání sálu

pro obec i ZŠ. Na akci dostavby ZŠ navazovaly 2 etapy plynofikace poloviny Lutína, jež obsáhly i novou regulační stanici směrem na Luběnice. Společně s přivaděčem z Lutína a rozvodem v Třebčíně celá akce stála cca 9,8 mil. Kč. Pokud se vrátíme do roku 1991, připomeneme si převedení bytových domů ze státu na obec a následně větší investice do tohoto majetku. Vše započalo celkovou rekonstrukcí pošty, úpravou okolí, přeložením inženýrských sítí a telekomunikačních kabelů za více jak 1,3 mil. Kč. Podstatné úpravy ve výši 1,6 mil. Kč proběhly v domech K Sídlišti 111, Růžová 192 a U Parku 165. Větší opravy bytových domů si vyžádaly minimálně 900 tis. Kč, opravy hlav komínů 310 tis. Kč a vyvložkování komínů na plynové topení dalšího více jak půl milionu korun.

Na hodnotě těsně nad 3,4 mil. Kč se zastavily náklady na přebudování 11 kotelen na plynové vytápění. Pro připomenutí se chronologicky jedná o tyto domy: K Sídlišti 111, Břízová 127, Růžová 192, stará kotelná v ZŠ, Školní 80, OÚ, SÚ, Olomoucká 122 a 124, budova ZŠ v Třebčíně a Školní 100.

Teď se dostaneme k částkám nižším, ale vůbec ne méně podstatným. Za více než 250 tis. Kč byla nakoupena technika na údržbu venkovních ploch, tzn. traktorky, fréza, sekačky na trávu, křovinořezy a další. Kontejnery na tříděný odpad představovaly částku cca 420 tis. Kč zahrnující i vybudování zpevněných ploch, na kterých stojí.

Rekonstrukce a opravy veřejného osvětlení za téměř 450 tis. Kč společně s částečnou úpravou a výměnou rozhlasových reproduktorů za více jak 100 tis. Kč musely být také provedeny. Výsledkem bylo alespoň zachování přijatelné srozumitelnosti hlášení a u osvětlení úspora vyřazováním některých světel v nočních hodinách, ale hlavně náhrada starých neekonomických zdrojů světla. Celkové částky 310 tis. Kč dosáhly stavební práce v Ohradě a sadové úpravy v areálu a okolí ZŠ a OÚ. Částka obcí vynaložená na hřiště Opavia byla 700 tis. Kč a třeba jen čištění kanalizace včetně některých úprav kanalizačních vtoků představovalo v Lutíně a Třebčíně téměř 1 milion korun. A vidíte, řeklo by se jen - "vyčistí se kanalizace".

Nyní přijdou na řadu vyšší finanční částky, které vygradují největší investiční akcí v letech 2000 a 2001 - Dostavbou kanalizační sítě v Lutíně a Třebčíně. Vodovod I. a II. etapa v Třebčíně a nový rozvod na Olomoucké ulici v Lutíně se zastaví na částce cca 4,3 mil. Kč. Bylo provedeno statické zabezpečení a rekonstrukce Kaple v Lutíně za 1,6 mil. Kč a stejně

zabezpečení a oprava Kaple sv. Floriána v Třebčíně včetně bání za 690 tis. Kč.

Na závěr již jen snad všechno předláždění starých a vybudování nových chodníků a úprav za 5,2 mil. Kč, rekonstrukce domu na Olomoucké ulici 131 na SÚ, BH a knihovnu za 2,4 mil. Kč, rekonstrukce KSZ v Třebčíně na úřad, knihovnu a zázemí za 2,3 mil. Kč a úpravu II. p. OÚ za 300 tis. Kč. A úplně nakonec proinvestovaná částka v roce 2000 za dostavbu kanalizace ve výši 25,5 mil. Kč (celkem 40 mil. Kč).

Těm, kteří vydrželi číst tak daleko děkuji s radostným sdělením, že součet představuje hodnotu téměř **110 milionů Kč** (bez kanalizace za r. 2001).

Pro úplné dokreslení uvedu, na co se podařilo získat dotace či příspěvek: dokončení ČOV, přeložku potoků, plynofikaci Lutín, vodovod Třebčín I. a II. etapa, rekonstrukci kotelny v ZŠ, přístavbu ZŠ (dílny a aula), výtah pro ZTP v ZŠ, Internet v knihovně a vybavení hřiště od fy Opavia, rekonstrukci či úpravy nebytových prostor Na Záhumení 51 (Radka, Rehabilitace), Olomoucká 124 (Ovoce-zelenina), U Parku 165 (Stavbyt), prodejny v KSZ v Třebčíně a bývalé ZŠ v Třebčíně (Jasutex).

Všem, kteří se třeba jen troškou na uvedených i dalších akcích podíleli, děkuji nejen jménem svým, ale i jménem naší obce. Není vinou obce, obecního úřadu ani zastupitelů v posledních deseti letech, že více jak třetina z celkové částky není vidět, je totiž v podzemí.

Ing. Miloslav Hübner
starosta obce

Oznámení

Z důvodu výstavby kanalizace v Třebčíně došlo k uzavření silnice III/57013 v úseku Lutín - Třebčín.

Autobusové linky pojednou oboustranně po objízdě trase z Lutína do Slatinic.

Linka 890709 Olomouc - Lutín - Slatinice má výchozí i konečnou zastávku na přemístěné náhradní zastávce v Třebčíně u kaple a po dobu uzavírky, která potrvá od 17. 4. 2001 do 25. 5. 2001 platí upravený jízdní řád. Přepravení opatření ČSAD včetně rozhodnutí OkÚ v Olomouci o uzavření komunikace a upraveného jízdního řádu jsou k nahlédnutí v obecních vývěsních skříňkách. Výše zmíněná kanalizace bude uložena do středu vozovky z důvodu nemožnosti nahrazení starého kanalizačního řádu, jak je uvedeno v projektové dokumentaci již dříve uloženým rozvodem plynu.

Podmínky napojení nemovitostí č.p. 60, 61, 189, 207, 198, 193 a č.p. 62 byly s majiteli individuálně projednány a tímto způsobem bude postupováno při napojování nemovitostí v celé obci. Děkuji občanům za pochopení a toleranci při výstavbě díla pro obec a životní prostředí tolik potřebného.

Hynek Bokůvka
místostarosta

Hodové dny v Třebčíně

Již tradičně patří počátek května v Třebčíně hodovým dnům. Nejinak tomu bude i v letošním roce.

Pořadatelé letos připravili vzpomínkové oslavy a společenské akce konané k 56. výročí skončení II. světové války a osvobození vlasti v rámci trebčínských hodů na pátek 4. 5. 2001 s průvodem obcí, kladením věnce k pomníku padlých, zapálením vatry v Ohradě a taneční zábavou se skupinou COMEBACK. Nebude chybět bohaté občerstvení a k zajímavosti večera přispěje svým dílem i ohňostroj. Na sobotní odpoledne připravili pořadatelé malé překvapení, pečené makrely a večer taneční zábavu se skupinou SAX.

V neděli 6. 5. v 7.00 hod. nás čeká budíček s dechovou hudbou p. J. Pavlíčka, hodovou mší svatou v kapli sv. Floriána a pro milovníky sportovního klání je v Ohradě připraven sportovní den. Pokračovat v hodování se samozřejmě bude i v pondělí 7. 5. a v úterý 8. 5. posezením v Ohradě. Na pondělí večer mají pořadatelé připravenou diskotéku.

Vše samozřejmě záleží na počasí, aby se hody vydařily a práce organizátorů, především hasičů splnila svůj cíl - přispět k pohodě a spokojenosti občanů.

Hynek Bokůvka
místostarosta

Předzahrádky

At' tyto byly v majetku občanů či obce, bývalo dříve stoprocentním pravidlem, že se o ně každý staral. Nejprve je spásalo zvířectvo, pak se pěstovaly kytičky s trávničkem a poslední dobou i nějaký okrasný stromek či keř. Každý to považoval za svou vizitku a byla to i hrdost, že zrovna on má ve svém nejbližším okolí pořádek.

Časy se mění a i tohle pravidlo již úplně neplatí. U některých našich obyvatel jsou výmluvy tak pádné, že by "z jalové krávy tele vymámily". A některé nezajímá ani v jakém prostředí bydlí, přičemž si trvale nebo sem tam dělají z okolí odpadkový koš.

Většina se však chová úplně opačně. Víím, stojí Vás to nejen drahý čas, ale i elektřinu či benzín. Je s tím někdy spojeno i trochu potu. Ale také víím, že Vám není lhostejné v jakém prostředí žijete. Proto si plně zasloužíte poděkování za péči, které svému okolí celoročně věnujete. Čím nás bude víc, tím bude obec pěknější a budeme se jí moci více chlubit. A jsem přesvědčen, že to za to stojí.

Ing. Miloslav Hübner
starosta obce

3 x aktuálně o odpadu

Na některých místech v Lutíně a Třebčíně se nenápadně objevují některé "přebytky" z příbytků našich více svědomitých spoluobčanů, kteří mají rádi doma pořádek, a proto nepořádek umísťují mimo svá

obydli. Je to opravdu zbytečné a je možné využít systém sběru KO či přes naše technické služby je možné stavební odpad za úplatu převést na řízenou skládku. Nedávné umístění rumiska k odlehčovací komoře hned na začátku obce na cestě od Hněvotína, by zasluhovalo alespoň jednodenní vystavení onoho výtečníka přímo na tom místě, aby se svým dílem mohl chlubit. A pokud se na OÚ přihlásí, i lavičku mu zapůjčíme.

Každým rokem máme zajištěnu v obci likvidaci nebezpečného a velkoobjemového odpadu. Letos tato akce proběhne v sobotu 2. června a opět v hlášeních a v letáčích na ni budete upozorněni. Svozová místa zůstávají stejná (Třebčín - kaple a u bývalého MNV, Lutín - herna, Neptun a u OÚ) s obdobným časovým rozvrhem jako loňský rok.

Zároveň s Obecním zpravodajem dostáváte i leták "Nespalujte odpad doma!". V klidu si jej přečtete a trošku o něm i pouvažujte. Nejsem sice velký příznivec Hnutí DUHA, ale je pravda, že tento letáček se jim povedl a mezi námi - takový byl potřeba již dávno.

Ing. Miloslav Hübner
starosta obce

Nebojíme se chemie

Stejně jako na většině základních škol tak i na ZŠ Lutín probíhá každoročně chemická olympiáda. Letos se školního kola zúčastnili tři žáci devátých tříd: Jan Geletič (9.A), Ondřej Obručník a Hana Novotná (oba 9.B). Soutěž byla velmi náročná, byla zaměřena na analytické důkazy látek. Začala již v listopadu a proslinci, kdy žáci obdrželi otázky ke studiu a postupně na ně formou protokolu odpovídali. V lednu 2001 pak proběhla několikahodinová praktická část a vědomostní test.

S úkoly školního kola se nejlépe vypořádala Hana Novotná, a proto reprezentovala naši školu v **okresním kole**, které se konalo 2. března 2001 na ZŠ Nedvědova v Olomouci. Zde dosáhla vynikajícího úspěchu, když v absolutní klasifikaci, mezi všemi účastníky ze základních škol i gymnázií s rozšířenou výukou chemie, obsadila **1. místo**.

Toto umístění bylo i její nominací na účast v oblastním (krajském) kole chemické olympiády, které proběhlo 30. 3. 2001 v Ostravě. Ani zde se Hanka neztratila, když v celkovém hodnocení obsadila krásné 22. místo. Soutěž měla vynikající úroveň, když z 35 účastníků jich 34 bylo úspěšnými řešiteli.

Jako úspěšné řešitelce byla Hance nabídnuta účast na prázdninovém kurzu chemiků, který se uskuteční v Plesné u Ostravy.

Dosažené výsledky v této soutěži ukazují, že Hanka má všechny předpoklady k úspěšnému studiu na SPŠ chemické v Hranicích n/M, kam si podala přihlášku. Haně k dosaženým výsledkům ještě jednou blahopřejeme a na její budoucí škole jí přejeme hodně úspěchů nejen v chemii, ale i v ostatních předmětech.

Mgr. Eliška Mišáková
učitelka chemie

Návštěva meteorologické stanice

Snahou učitelů na ZŠ Lutín je propojení teoretických vědomostí s praxí. Proto je pro žáky organizováno v průběhu školního roku mnoho návštěv muzeí, divadel a exkurzí do zajímavých provozů.

Tou poslední byla exkurze žáků 6. tříd na meteorologickou stanici v Luké. V zeměpise se žáci naučili, co všechno se zaznamenává v oblasti meteorologie, jak z těchto údajů vznikají synoptické mapy, které mohou vidět denně ve zprávách o počasí. Teď se naskytla příležitost, aby si vše prohlédli ve skutečnosti.

Proto ve čtvrtek 5. 4. 2001 využili příležitosti a svezli se do Luké s hochy - fotbalisty, kteří v Luké hráli první utkání celostátního turnaje Coca Cola Cup - Školského poháru. I přes nevlídné počasí se žáci na meteorologické stanici stali svědky měření povětrnostních podmínek, způsobu hlášení do centrály v Praze. Přesvědčili se o tom, že i v této oblasti hrají významnou roli počítače, které dlouhodobě zaznamenávají a uchovávají naměřené hodnoty. Většina žáků se shodla na tom, že od tohoto dne pro ně televizní zprávy o počasí nebudou nudnou relací, které nerozumí.

Úspěšnost celé akce zvýraznil ještě výsledek fotbalového utkání, ve kterém naši žáci porazili družstvo ZŠ Luká 4:0, a postoupili tak do druhého kola turnaje, ve kterém je čeká vítěz utkání ZŠ Hněvotín - ZŠ Horka n/M.

Mgr. Jan Spurný
ředitel školy

Rekvalifikační kurzy na Sigmundově SOU strojírenském

V poslední době je v našem regionu zakládána řada nových podniků, většinou s kapitálem ze západních států. Vzhledem k výrobnímu programu těchto firem se zvyšuje poptávka po pracovních silách, a to především se specializací ve strojírenství.

Na požadavky konkrétních zaměstnavatelů reagoval Úřad práce Olomouc a zadal (vzhledem ke dřívější spolupráci) SOU Lutín "zakázku" - organizaci a provedení prozatím 3 rekvalifikačních kurzů. První připravoval slévárenské dělníky, další dva už obsažnější a bližší náplní učiliště, jsou nazvány "Obsluha obráběcích strojů". Jeden z nich už měsíc probíhá dle schváleného programu pro firmu John Crane v Lutíně. Jeho výsledkem by mělo být 14 pracovníků, kteří po absolvování kurzu nastoupí do výše uvedené firmy.

Další kurz pro nově zakládanou olomouckou firmu Torrington se rozběhl už v předstihu od 9.4., přičemž jeho obsah a rozsah byl opět připravován dle požadavků a strojního vybavení firmy.

Že zájem o strojírenské obory s kvalitně prováděnou výukou opravdu roste, dokazuje ostatně i počet přihlášek, které Sigmundovo SOU strojírenské Lutín přijalo do 1. ročníku od září 2001.

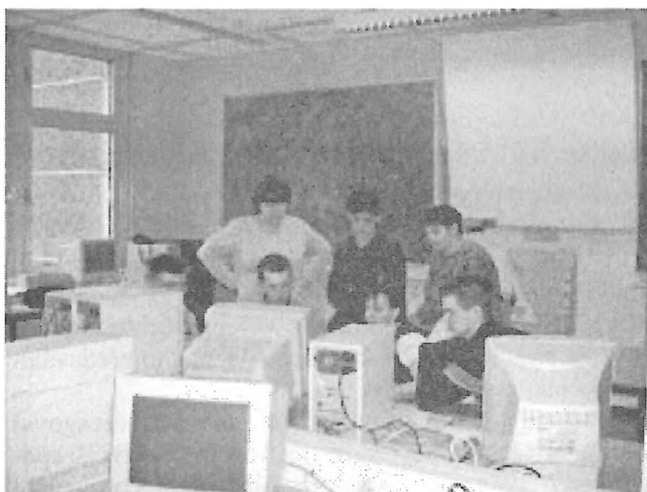
Přeji všem, kteří si strojařinu vybrali ať už v průběhu pracovního procesu nebo na jeho začátku za svou, aby v ní našli uspokojení a byli s touto volbou spokojeni.

Mgr. Eva Křístková
ředitelka

Žáci Sigmundova SOU Lutín opět ve Wetzlaru

Nelehký úkol měli před sebou žáci Sigmundova středního odborného učiliště strojírenského Lutín při výměnném poznávacím pobytu v německém Wetzlaru. Na čtrnáct dní od 17. - 31. března 2001 vyměnili lavice lutínského učiliště za práci na projektech v rámci mezinárodního programu Sokrates Lingua E. Celkem 20 žáků se podílí na osmi projektech souvisejících se stavbou Evropského domu. Žákům zbývá čas také na poznávání Německa, poznali Frankfurt nad Mohanem, několik menších měst v okolí Wetzlaru a Berlín. Frankfurtské letiště, které patří k největším v Evropě, všechny nadchlo. Také návštěva bazénu a sportovní odpoledne jistě přispějí k poznání nových přátel a navázání užších kontaktů. A to je hlavním cílem naší spolupráce - poznat kulturu jiné země, procvičit si znalost cizích jazyků a především získat nová přátelství.

Mgr. Jitka Bušinová

Policie České republiky informuje

STOP 24 - projekt prevence kriminality

Policie České republiky, obvodní oddělení v Lutíně informuje občany o možnosti opatřit svoje vozidla samolepkou STOP 24. Tato samolepka je určena především pro vozidla, která nejsou běžně v provozu v noční době, zejména v časovém rozmezí 24.00 - 05.00 hod. Nalepením tohoto symbolu dává majitel vozidla policistům najevo, aby po 24 hodině věnovali zvýšenou pozornost takto označenému vozidlu a provedli kontrolu jeho osádky. Pokud řídí vozidlo majitel, nebo osoba s patřičnými doklady, kontrola ze strany policistů nezabere víc než pár minut. Řidič s takto označeným vozidlem ovšem musí počítat s tím, že v době mezi 24.00 - 05.00 hod. může být kontrolován hlídkou Policie ČR i několikrát.

Samolepku obdrží každý zájemce bezplatně na Obvodním oddělení Policie ČR v Lutíně, nebo na Preventivně informační skupině Okresního ředitelství Policie ČR v Olomouci. Samolepka se umísťuje zevnitř vozidla do pravého spodního rohu zadního okna.

kpt. Miroslav Spurný
vedoucí OOP ČR Lutín

Důležité upozornění občanům

Upozorňujeme občany na nutnost uzamykání rodinných domků a bytů. Samotný fakt, že jsou dveře do domu nebo bytu opatřeny z vnější strany koulí, není pro pachatele trestné činnosti žádnou překážkou. Domy i byty zamykejte i v době vaší přítomnosti, zejména na noc. V poslední době se ve služebním obvodu Obvodního oddělení Policie ČR v Lutíně vyskytly případy vloupání do domu za přítomnosti domácích osob v noční době, aniž by o přítomnosti pachatele v domě obyvatelé věděli.

Zejména starší občany upozorňujeme na různé pouliční prodejce, zejména kuchyňského nádobí. Tito prodejci, kteří se většinou pohybují po dvojicích dokáží obratně zneužít dobrosrdečnosti občanů, doslova se vetřou do domu pod záminkou předvedení zboží, kde jeden nabízené zboží předvádí a mezi tím druhý obratně prohledá byt nebo domek a odcizí šperky a peníze na hotovosti.

kpt. Miroslav Spurný
vedoucí OOP ČR Lutín

Neznámkovy příhody na České Vsi

V druhé polovině našich jarních prázdnin (14. - 18.3.2001) oddíl DUHA Křišťál Lutín pořádal na turistické základně na České Vsi u Města Albrechtic

výpravu s programem podle známé knihy Nikolaje Nosova - Neznámkovy příhody.

Děti měly za úkol získat co nejvíce hrdinů této knihy (samozřejmě jako obrázky) v mnoha hrách a úkolech během celé akce. Získával se například Tubička za namalování obrázku o našem oddílu, Sirupčik za uvaření či přípravu nějakého opravdu dobrého nápoje, Čiperka za včasné proběhnutí náročné opičí dráhy, Květik za složení a recitaci básně alespoň o osmi verších, Civínek za samostatnou strašidelnou návštěvu starého hřbitova (a to vzdali i někteří nejstarší členové oddílu) a další... Nakonec zvítězila a jako jediná si všechny maličky společně s malou odměnou domů odvezla Miška, čímž překvapila i mě. Jako na oslavu jsme potom uspořádali takový malý karneval, na kterém byly jako masky snad všichni hlavní hrdinové příběhu, dokonce i žirafa, Krakonoš a pár víl a čarodějnic!

Děti si dokonce i samy vařily a věřte, že to byla jídla opravdu povedená a pochutnávali jsme si na nich všichni (už se těším na A.N.V.)... Takže kromě toho, že nám nešla chvilku elektřina - to proto, že někde spadl na vedení strom, jak jsme se později dověděli - byla tohle zase opravdu povedená akce a na dalších víkendovkách se už těším na další pokračování Neznámk - Neználek ve Slunečním městě.

Tomáš "Stoupa" Pospíšil

Z minulosti Lutína

/pokračování z min. čísla Obecního zpravodaje/

Až do roku 1849 chodili lutínští žáci do farní školy ve Slatinicích. Ale 29. října 1849 povolila vrchnost na žádost lutínských občanů zakládací listinou zřídit v obci národní školu. Vyučování začalo 20. února 1850 v obecním domku č. 31. Teprve na podzim r. 1851 byla dostavěna první nová školní budova, nyní dům čís. 1 /dům p. Jiřího Grunty/.

Prvním učitelem jmenovala konsistoř v Olomouci Josefa Kubíka.

Lutínští žáci skládali výroční zkoušky i po založení nové školy ve farním kostele ve Slatinicích. Od roku 1860 byly však zkoušky konány v Lutíně.

V té době až do roku 1869 byl dozor nad školou v rukou kněžstva, pak dozor převzalo c.k. okresní hejtmanství.

Podle nového školského zákona z roku 1869 začala působit místní školní rada. Učitel Josef Kubík byl předsedou první místní školní rady, jejími členy byli dále rolník František Grunta a Josef Nevrlý.

Od r. 1872 převzal vyplácení služného učitelům c.k. berní úřad v Olomouci a plat byl stanoven na 550 zl. ročně.

Za časů učitele Rajmunda Orla byl školní rok vždy zakončen závěrečnými zkouškami a po nich veselou slavností za přítomnosti rodičů a hostů.

Každoročně se uskutečňovaly výlety, zpočátku v nejbližším okruhu Lutína, na Kosíř, do lázní Slatinic, do Olomouce, nebo pouze uvnitř vlastní obce. Žactvo při nich bývalo pohoštěno a při místních výletech účinkovala i hudba.

V roce 1874 podnikl učitel Orel na ukončení školního roku s žactvem výlet zvláštním vlakem ke hradu u Náměště na Hané, jehož se zúčastnilo i mnoho rodičů.

/Z publikace 145 let Národní školy v Lutíně /

Vladimír Smékal
kronikář

Letos na Mánesku již po 28.

Jako každý rok, tak i letos se koná turistický pochod Mánesovou stezkou.

Start je v sobotu 12. května 2001 v 7.30 hod. a všichni naši občané jsou na něj srdečně zváni.

Odbor turistiky
TJ Sigma Lutín

Vyneseno z rady

- p. Vojtěch Solovský, člen Zastupitelstva obce Lutín, se stal předsedou kontrolního výboru,
- během měsíce května 2001 bude dokončena příprava zadání změny územního plánu obce Lutín,
- na 12. veřejném zasedání Zastupitelstva obce Lutín 21.3. byla schválena Zpráva o hospodaření obce,

- Činnosti místní samosprávy a Obecního úřadu v roce 2000 a Rozpočet obce na rok 2001,
- poněkud dramaticky (díky odporu některých obyvatel Sídliště) se vyvíjí zadání 3.etapy budování chodníků v Sídlišti,
  - rada doporučila, aby ČOV v Lutíně byla ze strany od silnice na Olomouc osázena vhodnými stromy.

Zajímavosti

- Technické služby Obce Lutína přijmou na náhradní civilní službu zájemce z řad občanů Lutína a Třebčína, případně okolních obcí. Podmínkou je držení řidičského průkazu skupiny B. Nástup možný po dohodě s vedoucím technických služeb p. Protivánkem, tel. 0606/356424.
- Je třeba pochválit naše technické služby za opravu jedné strany plotečku na Růžové ulici. Jelikož oprava byla náročná finančně a nepředstavitelně náročná na čas, je třeba to také brát v úvahu i s tím, že se jedná o opravu a ne o nový materiál. Proto prosíme - na plot si nesedejte, nehoupejte se na něm a neničte ho přelézáním. Není k tomu uzpůsoben a slouží hlavně jako okrasný prvek.
- Koncem dubna se podařilo vandalům rozbít skleněnou výplň na zastávce ČSAD před Obecním úřadem. Obci zase (po zničených stromcích v témže prostoru) vznikají zbytečné náklady na opravu. Horší je ale vědomí, jak se chovají někteří naši spoluobčané (pravděpodobně mladí).
- Oslavy 56. výročí Osvobození od fašismu proběhnou v obou našich obcích 4. května. V Třebčíně vyjde průvod jako obvykle v 19.00 hodin od Jednoty, k pomníku padlých a pak jako tradičně do Ohrady. V Lutíně budou oslavy zahájeny ve 20.00 hodin u pomníku padlých u Kapličky, průvod s hudbou se pak přesune na Rybníček, kde bude následovat zapálení vatry a hlavně dětmi očekávaný ohňostroj.

Společenská kronika

V březnu oslavili:

90 let	Anna Holinková	Lutín
88 let	Františka Palánková	Třebčín
87 let	Růžena Mačáková	Lutín
87 let	Ludmila Kremplová	Lutín
84 let	Bohumila Janečková	Lutín
83 let	Marie Zhánělová	Lutín
81 let	Ludmila Koudelková	Lutín
81 let	Anežka Bokůvková	Třebčín

81 let	Božena Čeplová	Třebčín
81 let	Ludmila Gieselová	Třebčín
80 let	Ludmila Navrátilová	Třebčín

V dubnu oslavili:

87 let	Jarmila Valentová	Lutín
81 let	Ludmila Kuchařová	Lutín
81 let	Evžena Mojžíšová	Lutín
80 let	Drahomír Nepustil	Třebčín
75 let	Květoslava Zapletalová	Lutín
75 let	Jindřiška Hošková	Lutín
75 let	Mária Kulendová	Lutín
75 let	Anežka Kurfürstová	Lutín

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví a spokojenosti.

Narozené děti:

- únor :

Michael Horsák	Lutín
Monika Uhřická	Lutín
Simona Uhřická	Lutín
Jan Chmelář	Lutín

- březen:

Hana Nepustilová	Třebčín
Tereza Heckelová	Lutín
Adéla Jandlová	Lutín
Alena Krejčířová	Lutín

- duben:

Jakub Gryga	Lutín
Vojtěch Sedlák	Třebčín

Narozeným dětem přejeme, aby jejich příští dny a cesty byly plné slunce a pohody.

Opustili nás ve věku ...

73 let	Vladimír Gold	Lutín
79 let	Anežka Dokoupilová	Třebčín
90 let	Anna Sedláčková	Lutín

Pozůstalým projevujeme upřímnou soustrast.

Sbor pro občanské záležitosti

Příští číslo Obecního zpravodaje vyjde 2.7.2001.

Do vašich kamen či do kotle tedy nepatří žádné plasty, guma, dřevotříska ani umělá vlákna. Nepatří tam ani žádný jiný odpad.

Při nedokonalém hoření z něj vždy vznikne zbytečně mnoho škodlivých plynů a moc výhřevný také není. Máte-li možnost třídít, zbavíte se tak odpadu nejlépe. Nepřipravíte tak Vaše bližní či sebe o zdraví a navíc ulevíte přírodě. Ať už u Vás tříděný sběr zaveden je či není, můžete udělat ještě jednu skvělou věc: **Můžete předcházet vzniku odpadu** - tím, že omezíte nákup zbytečností a věci budete používat co nejdéle.

NEJLEPŠÍ JE SUCHÉ DŘEVO

Teď už víte, co do vašich kamen či kotle nepatří, zbývá jen dodat, co tam vlastně patří. Pro přírodu, pro zdraví Vaše, Vašich dětí i Vašich sousedů, dokonce i pro Vaši kapsu je nejvýhodnější spalovat doma **dřevo** či ještě lépe (ve speciálních kotlích) dřevěný odpad. Při topení dřevem se nadělá méně špíny ve Vašem domě a méně jí vyletí z Vašeho komína. Dřevo lépe hoří i při nižších teplotách a při jeho pálení, na rozdíl od uhlí či dokonce kalů, vzniká méně oxidu uhelnatého (CO) a oxidů síry (SO₂), (SO₃). To však vůbec neplatí, topíme-li dřevem vlhkým. Takové spalování je neefektivní a vznikne při něm několika násobně více dehtovitých látek.

Hnutí DUHA – Přátelé Země ČR

Hnutí DUHA je česká nevládní nezisková organizace založená v roce 1989. V současné době se zabýváme čtyřmi hlavními tématy: úsporami energie, obnovou lesů, ekologickým zemědělstvím a minimalizací odpadů. Na regionální úrovni působí deset místních skupin a mnoho jednotlivců.

Hnutí DUHA nemůže ve své činnosti pokračovat bez aktivní pomoci a finančních darů lidí, kteří tuto činnost považují za užitečnou. Možností spolupráce a podpory je mnoho, informace Vám rádi poskytneme.

DESET RAD JAK NA ODPADY

1. Kupujeme jenom to, co opravdu potřebujeme.
2. Nekupujeme zboží ve zbytečných obalech a v obalech vícevrstevných, hliníkových a z PVC.
3. Vybíráme úsporná balení, koncentráty.
4. Nespalujeme doma odpad kromě papíru a dřeva.
5. Kompostujeme bioodpad (zbytky z kuchyně).
6. Nebezpečný odpad (léky, baterky, barvy...) odevzdáváme podle možností v obci.
7. Upřednostňujeme produkty místních výrobců.
8. Třídíme odpad do kontejnerů či do sběrný.
9. Užíváme věci opakovaně a co nejdéle (i sáčky).
10. Přemýšlíme - nezjednodušíme si život přijímáním jakýchkoliv návodů, třeba tohoto. Lidské poznání se vyvíjí, mění se také výrobky na trhu. Skutečná pomoc přírodě znamená nezastavit se u jednoduchých pouček, nýbrž aktivně hledat další poznatky.

Tento leták byl připraven v rámci kampaně za komplexní nakládání s odpady.

FINANČNĚ PODPOŘILI:

Obecní úřad
LUTÍN

Vydalo Hnutí DUHA Olomouc,
Dolní náměstí 38, tel.: 068/5228584,
e-mail: olomouc@hnutiduha.cz
Ekologická poradna - Čt 13⁰⁰-18⁰⁰

NESPALUJTE ODPAD DOMA !

Často láteříme na komíny průmyslových podniků - a mnohdy oprávněně. Je však kouř vycházející z našich vlastních komínů o tolik neškodnější? Možná, že právě z toho Vašeho vesele unikají látky podobné nebezpečným bojovým plynům. Tento leták Vás chce informovat o tom, co byste do kamen či kotle dávat neměli, nechcete-li sobě, svým dětem či sousedům otrávit život.

Při spalování v kamnech nebo na ohništi může vznikat mnohem více nebezpečných škodlivin než v průměrné spalovně (čímž se spaloven nechceme zastávat).

Hlavní příčiny jsou dvě:

- teploty, při nichž hoření probíhá, jsou nízké
- palivo je nedokonalě okysličováno

Výsledkem je nedokonalé hoření. Spalujete-li v kamnech odpad, uniká z vašeho komína **čpavek**, **fenoly**, **kyanidy**, **dehet**... Tyto látky nepříjemně zapáchají, dráždí sliznice horních cest dýchacích, vedou k bolestem hlavy či působí jako nervový jed. **Polyaromatické uhlovodíky** obsažené v dehtu jsou dokonce prvními látkami, u nichž byl prokázán rakovinotvorný účinek. Ještě nebezpečnějšími produkty spalování jsou tzv. **dioxiny**. Způsobují vývojové vady, neplodnost, hormonální a imunitní poruchy. Například tetrachlorodibenzodioxin (TCDD) patří mezi nejsilnější syntetické jedy.

Věcí, které do Vašeho kotle nepatří, je mnoho. Zaměřme se na ty, které se tam ocitají nejčastěji. Pokud doma přiložíte do kotle kousek plastu, starší dřevotřísku, překližku, gumu nebo oblečení z umělých textilií, vězte, že to, co poté vychází z Vašeho komína, není jen tak obyčejný kouř.

NESPALUJTE PLASTY

Plasty jsou obohaceny různými látkami, jako jsou změkčovadla, barviva a stabilizátory. Ty často obsahují těžké kovy - hlavně **kadmium a zinek**. Při spálení se těžké kovy uvolňují do ovzduší a také zůstávají v popelu.

Při nedokonalém hoření plastů vzniká také hodně **oxidu uhelnatého (CO)**. Tento plyn je jedovatý, neboť je schopen vázat se na krevní barvivo - hemoglobin. Tím znemožňuje přenos kyslíku krví, což může vést k vnitřnímu zadušení.

Dalším nebezpečím při spalování plastů je únik **ftalátů**, které mají schopnost hromadit se v lidském těle. Světová zdravotnická organizace je označila za škodlivější než obávané polychlorované bifenoly.

NEJHORŠÍ JE PVC

I dokonalé spalování PVC při vysokých teplotách ve spalovně se považuje za velmi škodlivé. Hořením PVC vzniká velké množství **kyseliny chlorovodíkové (HCl)**, která silně dráždí horní cesty dýchací.

Při spalování doma uniká do komína také monomer PVC - **vinylchlorid**. Je to velmi jedovatá látka s rakovinotvorným účinkem. Váš kouř také obsahuje již zmíněné karcinogenní **dioxiny**.

Uvolňuje se i **plynný chlor** či ještě agresivnější **fosgen**. Jedná se o nebezpečné látky, jež se používaly v první světové válce jako bojové plyny. Vysoké koncentrace mají za následek poleptání plic a okamžitou smrt, nižší vedou k nemocem dýchacích cest. Z PVC se vyrábějí novodurové trubky, podlahové krytiny, pláště do deště, ubrusy, hadice atd. Používá se také k výrobě některých obalů. Obal z PVC poznáme podle tříšipkového symbolu s čísleic 3 uvnitř.

PRYŽ (GUMA)

Spálením pryže vznikají **oxidy síry**, které dráždí dýchací cesty, a **saze**. Ty obsahují v úvodu zmíněné polyaromatické uhlovodíky, mezi nimiž se nacházejí silné jedy i látky rakovinotvorné.

UMĚLÉ TEXTILIE

Při jejich nedokonalém hoření vzniká zejména **čpavek**. Ten již při nižších koncentracích dráždí oči, sliznice nosu, působí nevolnost a bolesti hlavy. V menším množství uniká i **kyanovodík**, který i v malých koncentracích vyvolává škrábání v krku, zarudnutí spojivek, prudké bolesti hlavy až závratě.

ORGANICKÝ ODPAD

Spadané listí či trávu sice nepálíme v kamnech, ale zejména na jaře a na podzim lze vidět a hlavně cítit dusivý kouř stoupající ze zahrad. Tento kouř obsahuje zejména **oxid uhelnatý (CO)**, **uhlovodíky** a **dehtovité látky**. Spálením organického odpadu však doslova pouštíme do vzduchu skvělé hnojivo a měníme ho ve škodlivé plyny. Přitom obyčejný kompost nás může zbavit nejen listí, ale i kuchyňského odpadu. Listí napadené např. strupovitostí, které nelze dát do kompostu, nechejte odvézt spolu s jiným odpadem, nebo je po vysušení na slunci spalte spolu se dřevem, které zajistí přístup kyslíku a vyšší teplotu.

